

Guía Docente

Datos Identificativos					2024/25
Asignatura (*)	Metodoloxía da Investigación en Información e Documentación		Código	710G04010	
Titulación		Grao en Xestión Dixital de Información e Documentación			
Descritores					
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos	
Grao	2º cuatrimestre	Segundo	Obrigatoria	3	
Idioma	Castelán				
Modalidade docente	Híbrida				
Prerrequisitos					
Departamento	Humanidades				
Coordinación	Fernandez Travieso, Carlota	Correo electrónico	carlota.ftravieso@udc.es		
Profesorado	Fernandez Travieso, Carlota	Correo electrónico	carlota.ftravieso@udc.es		
Web					
Descrición xeral	Esta materia céntrase nas metodoloxías e técnicas documentales analíticas, descritivas e estadísticas da investigación. Establece especial fincapé no protocolo e a metodoloxía da investigación en Información, Biblioteconomía, Documentación e Arxivística, así como na aplicación de técnicas e métodos documentales da investigación.				

Competencias / Resultados do título

Código	Competencias / Resultados do título
A1	CE1 - Coñecer e comprender os principios teóricos e metodolóxicos da xestión e documentación da información para aplicalos na súa actividade profesional
A3	CE3 - Coñecer a realidade e os condicionantes sociais que inflúen na xestión da información
A4	CE4 - Dominar os fundamentos do comportamento dos individuos na busca, recuperación e uso da información, tomando como punto de referencia os aspectos de motivación, contorna e contexto
A6	CE6 - Buscar e obter información en diversos medios para responder á demanda dos usuarios de información
A12	CE12 - Desenvolver servizos de apoio á comunicación científica en todas as súas fases desde a creación ata a divulgación de resultados científicos tanto no sector público como no privado
A13	CE13 - Coñecer e dominar as técnicas e normativas para a creación e autenticación, reunión, selección, organización, representación, preservación, recuperación, acceso, difusión, intercambio e avaliación de recursos e servizos de información
A14	CE14 - Aplicar as disposicións e procedementos legais e regulamentarios relacionados coa actividade de información e documentación en xeral e no ámbito dixital en particular
A15	CE15 - Coñecer e asumir a perspectiva ética e os valores deontolóxicos da xestión da información no seu conxunto e do ámbito dixital en particular
A16	CE16 - Dominar e utilizar criterios e indicadores para a avaliación de produtos e servizos de información incluíndo métricas e estudos cualitativos
A20	CE20 - Dominar as bases para desenvolver actividades de investigación utilizando métodos e principios multidisciplinares
A21	CE21 - Posuír coñecementos de estatística e análise cuantitativa da información
A22	CE22 - Adquirir habilidades computacionais e xestión das novas TIC
B1	CB1 - Posuír e comprender coñecementos que proporcionan unha base ou oportunidade para ser orixinais no desenvolvemento e / ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación
B2	CB2 - Aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade para resolver problemas en ambientes novos ou descoñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo
B3	CB3 - Ser capaz de integrar coñecementos e afrontar a complexidade de facer xuízos a partir de información que, estando incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre responsabilidades sociais e éticas relacionadas coa aplicación dos seus coñecementos e xuízos
B5	CB5 - Posuír as habilidades de aprendizaxe que lles permitan seguir estudando dun xeito que sexa en gran parte autodirixido ou autónomo
B6	CG1 - Capacidade de cooperación, traballo en equipo e aprendizaxe colaborativa
B7	CG2 - Capacidade de reflexión e razoamento crítico

B8	CG3 - Capacidade de planificación, organización e xestión de recursos, información e operacións
B9	CG4 - Capacidade de análise, diagnóstico e toma de decisións
B10	CG5 - Capacidade para traballar nun contexto global e internacional
B11	CG6 - Capacidade para comprender a importancia, valor e función da xestión dixital da información e documentación na actual sociedade das TIC
C1	CT1 - Expresarse correctamente, oralmente e por escrito, nas linguas oficiais da comunidade autónoma
C2	CT2 - Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e comunicación (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo das súas vidas
C3	CT3 - Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía que respecta a cultura democrática, os dereitos humanos e a perspectiva de xénero
C6	CT6 - Desenvolver a capacidade para traballar en equipos interdisciplinares ou transdisciplinares, para ofrecer propostas que contribúan a un desenvolvemento ambiental, económico, político e social sostible
C7	CT7 - Valorar a importancia da investigación, a innovación eo desenvolvemento tecnolóxico no progreso socioeconómico e cultural da sociedade
C8	CT8 - Ter a capacidade para xestionar o tempo e os recursos: desenvolver plans, priorizar actividades, identificar críticas, establecer prazos e cumprilos

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
? Coñecer e saber diferenciar os distintos tipos de investigación de acordo coa súa finalidade, carácter e natureza.	A1 A3 A4 A6 A12 A15 A20 A22	B1	C1
? Identificar as fontes de coñecemento humán.	A3 A13	B1 B2 B3 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11	C1 C2 C3 C7
? Crear un espírito crítico e saber reflexionar entorno ás materias científicas. Coñecer e dominar as técnicas e metodoloxías da investigación	A1 A3 A6 A12 A13 A14 A15 A16 A21 A22	B1 B3 B5 B7 B9 B11	C1 C3 C6 C7 C8

Contidos

Temas	Subtemas
1. Introducción á ciencia e á investigación científica	- El conocimiento. Características y fuentes de conocimiento. - Métodos de adquisición de conocimientos - La ciencia. Noción, definición. - Características del conocimiento científico. - Origen y evolución de la ciencia - La investigación científica, ¿qué es? - La reciprocidad investigación-teoría - Importancia de la investigación para las disciplinas y las profesiones
2. O método científico	-Nociones del método. -Qué es la metodología, para qué sirve y cómo se usa. -Los paradigmas de investigación. -El proceso de investigación. -La sistematización de los métodos. -Método Empírico-analítico. -Método Experimental. -Método Hermenéutico. -Método Dialéctico. -Método Fenomenológico. -Método Histórico. -Método Sistémico. -Método Sintético. -Método Lógico.
3. As técnicas científicas de investigación cuantitativa	-Tipos de técnicas cuantitativas -Unidades de análise e observación -Población: definición e tipos -A mostra e o muestreo -Variables -Selección de informantes e recollida de datos. -Métodos de recollida de datos.
4. Las técnicas de investigación cualitativa	-A entrevista -A observación directa -O grupo focal -A observación documental -A teoría anclada ou fundamentada -Outras técnicas
5. As fases da investigación	-Fase conceptual: o diseño da investigación -Fase metodolóxica: a selección do método e a técnica -Fase empírico-analítica -Fase de presentación dos resultados

Planificación

Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Traballos tutelados	A1 A4 A6 A12 A13 A14 A15 A20 B2 B3 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 C1 C2 C3 C6 C7 C8	5	12	17

Sesión maxistral	A1 A3 A6 A13 A14 B1 B5 B7 B9 C1 C7 C8	10	6	16
Portafolios do alumno	A1 A3 A6 A16 A21 A22 B5 B7 B9 C1 C8	6	2	8
Proba mixta	A1 A3 A6 A13 A14 A16 A21 A22 B1 B5 B7 B9 C1 C8	4	26	30
Atención personalizada		4	0	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	Estarán orientados á aplicación dos conceptos e técnicas da materia de forma autónoma por parte do alumnado, contando sempre coa atención personalizada e seguemento da docente. Elaboraranse de acordo coas pautas formales e de contido proporcionadas pola profesora. Presentación escrita. É imprescindible seguir as directrices pautadas pola profesora e en moodle. Explicarase cómo organizar un traballo académico de investigación: MC-14 ou as 4 fases da investigación. Poderá requirirse a súa presentación oral (con diapositivas) na aula.
Sesión maxistral	Clases explicativas do temario
Portafolios do alumno	O alumno/a entregará un dossier coas prácticas realizadas de cada tema e un resumo-esquema de cada tema de non máis de 3 folios por resumo.
Proba mixta	Realizarase unha proba sobre as cuestións tratadas durante o curso. Haberá unha proba final obxetiva que computará para a avaliación final.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral Proba mixta Traballos tutelados Portafolios do alumno	As titorías da materia permitirán ao alumnado resolver dúbidas sobre os contidos e a forma de preparar o traballo tutelados, traballos do portafolios y las presentaciones orales. Con carácter xeral, e en todas as metodoloxías aplicadas, se empregarán as titorías presenciais, o correo electrónico e a plataforma Moodle da UDC. Poderán realizarse titorías por Teams, acordándoas previamente por correo electrónico cos profesores.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Proba mixta	A1 A3 A6 A13 A14 A16 A21 A22 B1 B5 B7 B9 C1 C8	Proba final. Adecuación das respostas dadas ás cuestións propostas na proba.	40
Traballos tutelados	A1 A4 A6 A12 A13 A14 A15 A20 B2 B3 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 C1 C2 C3 C6 C7 C8	Adecuación ás pautas marcadas (contidos e presentación), aplicación de coñecementos adquiridos, proceso de investigación, fontes usadas e bibliografía proporcionada, e entrega dentro dos prazos establecidos.	30
Portafolios do alumno	A1 A3 A6 A16 A21 A22 B5 B7 B9 C1 C8	Computará a adecuación ás pautas marcadas (contido e presentación), a aplicación dos coñecementos adquiridos, a coherencia entre a proposta e o seu desenvolvemento, as iniciativas persoais, a claridade na formulación e estrutura, a capacidade de síntese, a redacción e presentación, fontes e bibliografía utilizada.	30
Outros			

Observacións avaliación

Para aprobar a materia, é preciso obter unha nota media de 5 sobre 10 que se calculará atendendo ás porcentaxes sinaladas para cada metodoloxía no apartado de avaliación. Será imprescindible obter un mínimo de 4 sobre 10 na proba mixta (exame), no traballo tutelado e no portafolios, de non ser así a nota global da materia non será superior a 4,5. Non se avaliarán traballos entregados fóra de prazo ou non acordados coa profesora previamente cando sexa preciso. Unha vez realizado un dos traballos do portafolios, se as restantes entregas da metodoloxía non se entregan nos prazos establecidos cualificaranse cun 0. Este será tamén o caso dos traballos que non cumpran coas instrucións prescritas para a súa elaboración ou que fosen copiados ou plaxiados. A cualificación será de non presentado (N. P.), cando non se entregue ningún dos traballos do portafolios, o traballo tutelado ou non se asista ao exame.

SEGUNDA OPORTUNIDADE:

Poderán presentarse á segunda oportunidade UNICAMENTE aqueles/as estudantes que non superen a materia na primeira oportunidade. Respetaranse as mesmas condicións e porcentaxes da primeira oportunidade. Gardaranse as notas relacionadas coas diferentes metodoloxías mencionadas no apartado de avaliación que resultasen aprobadas, polo que os alumnos poderán recuperarán só a parte/partes que teñan suspensas. Será obrigatorio comunicar á profesora como se abordará á avaliación nesta segunda oportunidade. Cando sexa preciso, será obrigatorio ter acordados os temas dos traballos tutelados como mínimo un mes antes da data fixada para o exame pola Facultade de Humanidades. Para presentarse ao exame (proba mixta) será requisito imprescindible presentar previamente os traballos tutelados e os resumos dos seminarios no prazo que se sinala.

ALUMNOS CON DEDICACIÓN A tempo parcial Ou DISPENSA ACADÉMICA DE ASISTENCIAS Ás AULAS LEGALMENTE RECOÑECIDA:

Terán que acordar unha titoría nas dúas primeiras semanas de clase co fin de establecer un plan de traballo idóneo e de entregas para a primeira oportunidade. Se os alumnos non solicitan esa primeira titoría nas dúas primeiras semanas de clase, entenderase que optan por presentar os traballos nas mesmas datas co resto do alumnado. Na segunda oportunidade, as datas de entrega límite serán as mesmas que para o resto do alumnado. O resto das condicións serán as mesmas que para os outros alumnos

Fontes de información

Bibliografía básica	ALFAYA LAMAS, E. (2008). La fit-technique como técnica documental aplicada al fondo antiguo. El Cursor Mundi. A Coruña. ALGUACIL, J. (2011) Cómo se hace un trabajo de investigación en sociología. Madrid: Catarta. ANDER EGG, E. (2017) Técnicas de investigación social. México: El Ateneo. BALCELLS I JUNGYENT, J. (2004). La investigación social: introducción a los métodos y técnicas. Barcelona: Escuela Superior de Relaciones Públicas, PPU. BABBIE, E. (2014) Manual para la práctica de la investigación social. Bilbao: Desclée de Brouwer. BUENDÍA EISMAN, L.; COLÁS BRAVO, P.; & F. HERNÁNDEZ PINA (2007) Métodos de investigación en Psicopedagogía. Madrid: Mc Graw Hill. BUNGE, M. La investigación científica. (1981) 8ª ed. Barcelona Ariel. BUSH, Ch.H. & S. P. HARTER (1990) Métodos de investigación en Bibliotecología. Técnicas e interpretación. México: UNAM. CAMARERO, L. (2010) Estadística para la investigación social. Madrid: UNED. CEA D'ANCONA, M.A. (1996) Metodología cuantitativa: Estrategias y técnicas de investigación social. Madrid: Síntesis. CORBETTA, P. (2003) "investigación cuantitativa e investigación cualitativa ". En Metodología y técnicas de investigación social,. Madrid: McGraw Hill, pp.33-68. DELGADO LÓPEZ-CÓZAR, E. (2002) La investigación en Biblioteconomía y Documentación. Gijón: Ediciones Trea. FRÍAS, J.A. & J. A. RÍOS HILARIO eds. (2004) Metodologías de investigación en información y documentación. Salamanca: Ediciones Salamanca, 2004. GOLDBOR, H. Introducción a la investigación científica en Bibliotecología. (1981) México: UNAM. GONZÁLEZ RÍO, M.J. (1997) Metodología de la investigación social. Técnicas de recolección de datos. Madrid: Aguacilar. GORDO, A. & A. SERRANO. Estrategias y prácticas cualitativas de investigación social. Madrid: Pearson Educación. GUTIÉRREZ, J. (2008) Dinámica del grupo de discusión. Madrid: Centro de Investigaciones sociológicas. LÓPEZ YEPES, J. (1995) La aventura de la investigación científica. Madrid, Síntesis. MARTYN, J. & F. W. LANCASTER, (2014) Investigative methods in library and information science: an introduction. Arlington, VI., Information Resources Press. POWELL, R.R. (2001) Basic research methods for librarians. 2ª ed. Norwood, NJ: Ablex. RUIZ, J. I. (2012) Teoría y práctica de la investigación cualitativa. Bilbao: Universidad de Deusto. RUIZ OLABUÉNAGA, J.I. (1996) Metodología de la investigación cualitativa. Bilbao: Universidad de Deusto. SANTANA, A. (2013) Fundamentos de investigación social. Madrid: Alianza. SIERRA BRAVO, R. (1998). Técnicas de investigación social. Teoría y ejercicios. Madrid: Paraninfo. SLATER, M., ed. (1990) Research methods in Library and Information Studies. London: Library Association. VALLÉS, M. S. (2003) Técnicas cualitativas de investigación social: reflexión, metodología y práctica profesional. Madrid: Síntesis. VISAUTA, R. (2009) Técnicas de investigación social. I: recogida de datos. Barcelona: PPU.
Bibliografía complementaria	BUNDY, M.L.; WASSERMAN, P. (1970). Reader in research methods por librarianship. Washington, C.D.: Microcard Editions. BUSH, C.; HARTER, S.P. (1990). Métodos de investigación en Bibliotecología. Técnicas e interpretación. México: Universidad Nacional Autónoma de México. GLAZIER, J.; POWELL, R.R. (1992). Qualitative research in information management. Englewood, CO: Libraries Unlimited. GORMAN, G.E. et al. (1997). Qualitative research for the information professional: a practical handbook. London: Library Association. GRADUATE SCHOOL OF LIBRARY SCIENCE (1968). Research methods in Librarianship: Measurement and Evaluation. Illinois: Graduate School of Library Science. LÓPEZ YEPES, J. (1995). La aventura de la investigación científica. Madrid: Síntesis. MARTYN, J.; LANCASTER, F.W. (1981). Investagitive methods in Library and Information Science: an introduction. Arlington, VA: Informtion Resources Press. POWELL, R.R. (1997). Basic research methods por librarians. Norwood, NJ: Ablex. SLATER, M.ed. (1990). Research methods in Library and Information Studies. Londres: Library Association. STEVENS, R. (1971). Research methods in Librarianship: historical and bibliographic methods in library research. Illinois: University of Illinois, Graduate School of Library Science. WYNAR, B.S. (1971). Research methods in Library Science: a bibliographic guide with topical outlines. Littleton, CO: Libraries Unlimited.

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Xestión da Información Fundamentos e Teoría/710G02073

Bibliografía e Fontes de Información/710G01085

Arquívística/710G0107R

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Estatística/710G02075

Observacións

NOTA IMPORTANTE: As horas asignadas a cada actividade así como a avaliación relativa ás mesmas serán cambiadas unha vez que se concedan os créditos ECTS de esta asignatura, xa que foi adoptada aos mesmos.

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías